

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Хмельницький інститут соціальних технологій
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

М. Є. Чайковський

01.09.2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК. 2.2. Теорія і методика викладання фізичного виховання
в інклюзивних групах**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична культура і спорт

(назва освітньої програми)

освітнього рівня магістр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) _____

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький інститут соціальних технологій

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 180/6

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2021 рік

Робоча програма Теорія і методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальністю 017 „Фізична культура і спорт”

„01” вересня 2021 року – 36 с.

Розробники:

Адирхаєв Сослан Георгійович – доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій, доктор пед. наук, професор (вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

Адирхаєв Сослан Георгійович – доктор педагогічних наук, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій, доктор пед. наук, професор (вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Протокол від „01” вересня 2021 року № 1

Завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

(підпис)

Л.С. Кравчук
(прізвище та ініціали)

„01” вересня 2021 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проєктної групи) Фізична культура і спорт (2021 року)
(назва освітньої програми)

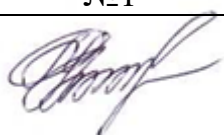
„01” вересня 2021 року

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проєктної групи)

(підпис)

Л.С. Кравчук
(прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2021/2022	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри	01.09.2021 р.			
№ протоколу	№1			
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <https://vo.uu.edu.ua/> за адресою:

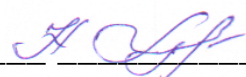
<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=10249>

(вказати адресу)

Робочу програму перевірено

„01” вересня 2021 року

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Хмельницького інституту
соціальних технологій
(підпис) (прізвище та ініціали)

Н. І. Луцкевич

ЗМІСТ

1.	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2.	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3.	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
4.	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4.1.	Анотація дисципліни.....	8
4.2.	Структура навчальної дисципліни.....	12
4.2.1.	<i>Тематичний план</i>	15
4.2.2.	<i>Навчально-методична картка дисципліни</i>	15
4.3.	Форми організації занять.....	16
4.3.1.	<i>Теми семінарських занять</i>	16
4.3.2.	<i>Індивідуальні завдання</i>	17
4.3.3.	<i>Індивідуальна навчально-дослідна робота</i>	18
4.3.4.	<i>Теми самостійної роботи студентів</i>	20
5.	МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	23
5.1.	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.	25
5.2.	Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	25
5.3.	Інклюзивні методи навчання.....	26
6.	СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	27
6.1.	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	28
6.2.	Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру.....	28
6.3.	Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.	28
6.4.	Розподіл балів, які отримують студенти.....	29
6.5.	Орієнтовний перелік питань до екзамену	29
7.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	31
7.1.	Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	31
7.2.	Глосарій (термінологічний словник).....	32
7.3.	Рекомендована література.....	35
7.4.	Інформаційні ресурси.....	36
8.	МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	36

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вид дисципліни обов’язкова	
	Спеціальність 017 фізична культура і спорт	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 180		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 7	Освітній ступінь: магістр	30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	8 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		110 год.	164 год.
		Індивідуальні завдання: –	
Вид семестрового контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3% аудиторних занять 66,7% самостійної роботи;

для заочної форми навчання – 8,9% аудиторних занять, 91,1% самостійної роботи.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування у студентів знань і умінь з основ викладання фізичного виховання в інклюзивних групах, необхідних для успішної практичної діяльності у сфері фізичної культури та спорту, впровадження здорового способу життя і раціональної організації вільного часу осіб з інвалідністю у навчально-виховний процес студентів та школярів з особливими освітніми потребами і на їх основі сформувати необхідні вміння та навички для ефективної професійної діяльності

Завдання дисципліни:

1. Ознайомити студентів з основами викладання фізичного виховання; метою, завданнями та основами соціальної практики національної системи фізичного виховання; закономірностями і особливостями прояву методичних принципів навчання та шляхами їх реалізації в процесі фізичного виховання; засобами і методами викладання фізичного виховання в інклюзивних групах, особливостями основних форм викладання фізичного виховання в інклюзивних групах, основ фізичного виховання в інклюзивних групах та різних напрямків фізичного виховання тощо.

2. Навчити творчо використовувати отримані знання з теорії й методики викладання фізичного виховання та інтегрувати знання, отримані в суміжних курсах і окремих методиках при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань.

3. Сприяти активізації пізнавальної діяльності студентів, формувати вміння самостійно поповнювати знання, здійснювати науково-дослідну роботу, орієнтуватись в спеціальній науково-педагогічній літературі згідно профілю підготовки.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- мету, завдання та соціально-педагогічні основи системи фізичного виховання України та методику його викладання;
- закономірності та особливості прояву методичних принципів навчання та шляхи їх реалізації в процесі фізичного виховання;
- засоби і методи викладання фізичного виховання в інклюзивних групах;
- методичні основи навчання руховим діям та теоретичному матеріалу школярів та студентів з особливими освітніми потребами;
- методики виховання рухових якостей у дітей з різними нозологіями;

- організаційні форми фізичного виховання, їх структурні та методичні особливості у осіб з особливими освітніми потребами з різними нозологіями;
- мету, завдання та соціально-педагогічні основи системи викладання фізичного виховання в інклюзивних групах;
- теоретико-методичні основи викладання фізичного виховання дітей дошкільного віку, школярів, студентської молоді та дорослого населення спеціальних медичних груп та інклюзивних груп;
- теоретико-методичні основи навчання організації занять оздоровчої, професійної спрямованості та спортивного тренування тощо для спеціальних медичних груп та інклюзивних груп.

вміти:

- підбирати засоби, методи, форми успішної реалізації мети та завдань фізичного виховання для інклюзивних груп;
- реалізувати методичні принципи викладання фізичного виховання для інклюзивних груп;
- розробляти програми навчання руховим діям, розробляти програми виховання рухових якостей, методично правильно будувати й аналізувати уроки та інші форми організації фізичного виховання для спеціальних медичних груп та інклюзивних груп;
- володіти методикою викладання фізичного виховання в інклюзивних групах, вести документи контролю освітнього процесу фізичного виховання в інклюзивних групах;
- проводити педагогічні дослідження з методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

ОК. 2.2.	ЗК 1	ЗК 3	ЗК 7
	+	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

ОК. 2.2.	СК 3	СК 4	СК 5	СК 7	СК 9	СК 11
	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”

ОК. 2.2.	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 9	ПРН 11
	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1.

Вступ в теорію і методику викладання фізичного виховання в інклюзивних групах

Тема 1. Мета, принципи, засоби, методи та основні поняття теорії і методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.

Засоби фізичного виховання. Поняття про засоби. Фізична вправа як основний і спеціальний засіб фізичного виховання. Фактори, що визначають вплив фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ. Поняття про техніку фізичних вправ: просторові, часові, силові, ритмічні, узагальнені характеристики. Сили природи та гігієнічні фактори як засоби фізичного виховання. Методи, що застосовуються у фізичному вихованні. Вихідні поняття: метод, методика, методичний прийом, методичний підхід, методичний напрям. Сучасні уявлення про класифікацію методів. Методи, спрямовані на здобуття знань (нової інформації). Методи виконання вправ, спрямовані на оволодіння руховими вміннями і навичками (методи розчленованого навчання, метод виконання вправи в цілому). Методи повторення вправ, спрямовані на вдосконалення рухових навичок і розвиток фізичних якостей (рівномірний, перемінний, повторний, інтервальний). Ігровий метод. Змагальний метод.

Тема 2. Предмет і зміст теорії і методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. Об'єкт і предмет викладання. Соціологічний, педагогічний та біологічний напрямки теорії та методики фізичного виховання. Термінологічний апарат (викладання, фізична культура, фізичне виховання, фізична освіта, фізичний розвиток, фізичні якості, фізичний стан, фізичне здоров'я, фізична працездатність, фізична підготовленість, фізична рекреація, фізична реабілітація, фітнес, рухова активність, норма, інклюзивна група).

Структура дисципліни. Задачі теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах як навчальної дисципліни.

Тема 3. Принципи, засоби та форми організації занять з теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.

Теоретичне обґрунтування структури занять у фізичному вихованні. Урочні форми побудови занять у фізичному вихованні. Характеристика занять позаурочного типу.

Тема 4. Теоретико-методичні основи теорії та методики фізичного виховання в інклюзивних групах при різних нозологіях.

Рівні здоров'я. Лікарсько-педагогічний контроль. Диференціація школярів: основна, підготовча, спеціальна група. Спеціальна медична група

А, спеціальна медична група Б. Завдання та принципи фізичного виховання ослаблених дітей. Особливості засобів фізичного виховання та методики занять зі спеціальними медичними групами. Оздоровча дія фізичних вправ на організм дитини: загальна, спеціальна, стимулююча, трофічна, компенсаторна, нормалізація порушених функцій, загартовування. Зумовленість і значення диференційованого фізичного виховання. Диференційований підхід до розвитку рухових можливостей студентів. Програми фізичного виховання залежно від рівня фізичної підготовленості.

Тема 5. Практичні основи викладання дисципліни теорія і методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. Структурні компоненти педагогічного процесу при формуванні фізичної культури людини (предметна та особистісна частини). Предметна частина об'єднує продукти матеріального і духовного потенціалу в сфері фізичної культури, особистісна характеризується результатами діяльності людини і відображається в фізичній культурі особистості. Два основних підходи формування фізичної культури людини: 1) нормативно-механістичний; 2) особисто гуманістичний. Принципи та їх значення в сфері фізичного виховання: загальні принципи, методичні принципи, принципи побудови занять в процесі фізичного виховання. Методичні принципи: свідомості та активності, наочності, доступності та індивідуалізації, систематичності. Принципи побудови занять в процесі фізичного виховання: принцип безперервності, принцип прогресування тренувальних впливів, принцип циклічності, принцип вікової адекватності педагогічних впливів. Виховання особистих якостей тих, що займаються фізичними вправами. Особистість викладача фізичного виховання, вимоги до його професійної майстерності. Взаємозв'язок розумового, морального, трудового, естетичного, інтелектуального виховання з фізичним вихованням. Поняття про засоби фізичного викладання. Фізичні вправа – основний і специфічний засіб фізичного виховання. Фактори, які визначають вплив фізичних вправ на організм людини. Зміст, форма і класифікація фізичних вправ. Природні сили і гігієнічні фактори як засоби фізичного виховання. Поняття про техніку фізичних вправ та її характеристика. Кінематичні (просторові, часові та просторово-часові) характеристики; динамічні (зовнішні і внутрішні сили) характеристики; ритмічні і якісні характеристики.

Тема 6. Особливості організації занять з теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.

Значення, мета і завдання фізичного виховання студентів. Зміст діючої базової програми з фізичного виховання. Фізична культура в структурі непрофільної освіти. Мета дисципліни «Фізичне виховання» у закладах вищої освіти. Основні форми фізкультурної діяльності студентів. Структура програми з фізичного виховання. Система оцінки знань, умінь і навичок студентів з дисципліни «Фізичне виховання». Робота спортивного клубу вищого навчального закладу. Форми та засоби самостійних занять

студентів. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів (ППФП). Класифікація спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у закладах вищої освіти.

Тема 7. Методи викладання теорії та методики фізичного виховання в інклюзивних групах. Вихідні поняття (метод, методичний прийом, методика, методичний підхід, методичний напрямок). Сучасні уявлення про класифікацію методів викладання і загальні вимоги до їх вибору. Підгрупи, види і різновиди методів викладання. Фактори та умови, що визначають вибір застосування конкретного методу викладання фізичного виховання. Педагогічні методи набуття нових знань; методи спрямовані на оволодіння руховими вміннями і навичками, методи спрямовані на удосконалення рухових навичок та розвиток рухливих якостей; методи нормування і управління навантаженням у процесі виконання вправ.

Тема 8. Методи контролю ефективності учбового процесу в теорії методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.

Поняття про сутність контролю, його компоненти. Функції контролю. 2. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень студентів. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів. 3. Форми контролю з фізичного виховання у ЗВО. 4. Методи і форми контролю знань студентів 5. Облік та документи обліку у фізичного виховання.

Змістовий модуль 2.

Практичні основи викладання дисципліни «теорія і методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах»

Тема 9. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами слуху.

Періоди занять у спеціальних медичних групах: підготовчий, основний. Дозування фізичного навантаження. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях систем організму: дихальної, серцево-судинної, нервової, травлення. Профілактика порушень постави та плоскостопості. Види порушень постави. Вправи для профілактики і виправлення порушень постави. Плоскостопість. Вправи для лікування і профілактики плоскостопості.

Тема 10. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами зору. Передумови успішного освоєння рухових дій (фізична підготовленість до розучування дій, наявність рухового досвіду, психічна готовність). Структура процесу навчання. Характеристика початкового етапу навчання руховим діям: мета, задачі, алгоритм створення уяви про рухові дії, -шляхи початкового практичного засвоєння техніки рухових дій, помилки та шляхи їх усунення, нормування навантаження і відпочинку.

Тема 11. Особливості використання засобів викладання теорії та методики фізичного виховання при ураженнях спинного мозку та станах після ампутацій.

Періоди занять у спеціальних медичних групах: підготовчий, основний. Дозування фізичного навантаження. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях систем організму: дихальної, серцево-судинної, нервової, травлення. Профілактика порушень постави та плоскостопості. Види порушень постави. Вправи для профілактики і виправлення порушень постави. Плоскостопість. Вправи для лікування і профілактики плоскостопості.

Тема 12. Методика викладання теорії та методики фізичного виховання при ДЦП.

Періоди занять у спеціальних медичних групах: підготовчий, основний. Дозування фізичного навантаження. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях систем організму: дихальної, серцево-судинної, нервової, травлення. Профілактика порушень постави та плоскостопості. Види порушень постави. Вправи для профілактики і виправлення порушень постави. Плоскостопість. Вправи для лікування і профілактики плоскостопості.

Тема 13. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами інтелекту.

Періоди занять у спеціальних медичних групах: підготовчий, основний. Дозування фізичного навантаження. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях систем організму: дихальної, серцево-судинної, нервової, травлення. Профілактика порушень постави та плоскостопості. Види порушень постави. Вправи для профілактики і виправлення порушень постави. Плоскостопість. Вправи для лікування і профілактики плоскостопості.

Тема 14. Методика викладання теорії та методики фізичного виховання при захворюваннях та дефектах ОРА.

Періоди занять у спеціальних медичних групах: підготовчий, основний. Дозування фізичного навантаження. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях систем організму: дихальної, серцево-судинної, нервової, травлення. Профілактика порушень постави та плоскостопості. Види порушень постави. Вправи для профілактики і виправлення порушень постави. Плоскостопість. Вправи для лікування і профілактики плоскостопості.

Тема 15. Особливості спортивної підготовки осіб з інвалідністю з пошкодженням ОРА. Витривалість як фізична якість. Види витривалості. Чинники, що обумовлюють прояв витривалості. Засоби та методи розвитку

витривалості. Контроль витривалості. Характеристика гнучкості та методики розвитку. Поняття «гнучкості». Види та чинники, що обумовлюють прояв гнучкості. Засоби та методи розвитку гнучкості. Контроль гнучкості.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передують цій дисципліні: теорія і методика фізичного виховання у вищих закладах освіти, дидактика вищої школи, професійний спорт у сучасному суспільстві.

Міжпредметні зв'язки: педагогічна майстерність тренера.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
л.		сем	пр.	лаб.	інд.	л.			сем	пр.	лаб.	інд.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Змістовий модуль 1.															
Вступ в теорію і методику викладання фізичного виховання у інклюзивних групах															
Тема 1. Мета, принципи, засоби, методи та основні поняття теорії і методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	12	2	2	–	–	–	8	12	0,5	0,5	-	-	-	11	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Предмет і зміст теорії і методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	-	-	-	10	
Тема 3. Основні принципи, засоби та організаційні форми теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	11	2	2				7	11	0,5	0,5	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 4. Теоретико-методичні основи теорії та методики фізичного виховання в інклюзивних групах при різних нозологіях.	11	2	2				7	11	0,5	0,5	-	-	-	10	
Тема 5. Практичні основи викладання дисципліни теорія і методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	11	2	2				7	11	0,5	0,5	-	-	-	10	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: складання ессе
Тема 6. Особливості організації процесу занять теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	-	-	-	10	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Тема 7. Методи викладання теорії та методики фізичного виховання в інклюзивних групах.	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	–	–	–	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: Складання порівняльної таблиці
Тема 8. Методи контролю ефективності учбового процесу в теорії методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	–	–	–	10	
Модульний контроль	2	–	–	–	–	2	–	2	–	–	–	–	2	–	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	91	16	16	–	–	2	57	91	4	4	–	–	2	81	
Змістовий модуль 2. Практичні основи викладання дисципліни «теорія і методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах»															
Тема 9. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами слуху.	11	2	2	–	–	–	7	11	1	1	–	–	–	9	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 10. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами зору.	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	–	–	–	10	
Тема 11. Особливості використання засобів викладання теорії та методики фізичного виховання при ураженнях спинного мозку та станах після ампутацій.	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	–	–	–	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 12. Методика викладання теорії та методики фізичного виховання при ДЦП.	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	–	–	–	10	
Тема 13. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами інтелекту.	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	–	–	–	10	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: складання картки рухової активності
Тема 14. Методика викладання теорії та методики фізичного виховання при захворюваннях та дефектах ОРА.	11	2	2				7	11	0,5	0,5				11	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 15. Особливості	11	2	2	–	–	–	7	11	0,5	0,5	–	–	–	10	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
спортивної підготовки осіб з інвалідністю з пошкодженням ОРА.															
Модульний контроль	2	–	–	–	–	2	–	2	–	–	–	–	2	–	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	79	14	14	–	–	2	49	79	4	4	–	–	2	69	
Усього годин	170	30	30	–	–	4	106	170	8	8	–	–	4	150	
ІНДЗ	10	–	–	–	–	10	–	10	–	–	–	–	10	–	ІНДЗ: реферат
Усього годин	180	30	30	–	–	14	106	180	8	8	–	–	14	150	

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Мета, принципи, засоби, методи та основні поняття теорії і методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах	2
2.	Предмет і зміст теорії і методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	2
3.	Основні принципи, засоби та організаційні форми теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	2
4.	Теоретико-методичні основи теорії та методики фізичного виховання в інклюзивних групах при різних нозологіях.	2
5.	Практичні основи викладання дисципліни теорія і методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	2
6.	Особливості організації процесу занять теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	2
7.	Методи викладання теорії та методики фізичного виховання в інклюзивних групах.	2
8.	Методи контролю ефективності учбового процесу в теорії методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.	2
9.	Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами слуху.	2
10.	Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами зору.	2
11.	Особливості використання засобів викладання теорії та методики фізичного виховання при ураженнях спинного мозку та станах після ампутацій.	2
12.	Методика викладання теорії та методики фізичного виховання при ДЦП.	2
13.	Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами інтелекту.	2
14.	Методика викладання теорії та методики фізичного виховання при захворюваннях та дефектах ОРА.	2
15.	Особливості спортивної підготовки осіб з інвалідністю з пошкодженням ОРА.	2
Разом		30

4.3.2. Індивідуальні завдання

1. Пошук та складання списку додаткової літератури (електронних ресурсів) за темою „Основні терміни, поняття дисципліни та еволюція їх розвитку.

Наукові основи теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах у інклюзивних групах”.

2. Підготовка та проведення презентації на тему „Фізичне виховання як соціальне явище. Педагогічний процес в сфері фізичного виховання в інклюзивних групах ”.

3. Підготовка есе на тему „Засоби викладання фізичного виховання для інклюзивних груп. Техніка фізичних вправ. Навантаження та відпочинок – взаємопов'язані компоненти виконання фізичних вправ”.

4. Підготовка та проведення презентації «Методи викладання фізичного виховання для інклюзивних груп. Адаптація до фізичних навантажень і закономірностей її використання».

5. Складання кросворду на тему „Загальна характеристика навчання руховим діям особами з особливими потребами маломобільних верств Структура процесу навчання руховим діям у інклюзивних групах. Початковий етап навчання руховим діям.”

6. Складання порівняльної таблиці „Етап поглибленого навчання та вдосконалення рухових дій. Загальні основи розвитку рухових якостей у інклюзивних групах”.

7. Підготовка та проведення презентації на тему „Характеристика силових здібностей та методика розвитку”.

8. Складання плану-конспекту проведення уроку з дисципліни «Фізичне виховання в інклюзивних групах» для дітей спеціальної медичної групи – 6 клас.

4.3.3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (реферат)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та

лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**6 балів**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**6 балів**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**6 балів**);
- Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**12 балів**);
- Участь у науковій студентській конференції (**12 балів**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**6 балів**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **12 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Напрямки функціонування фізичного виховання як соціального явища: продуктивна діяльність, фізичне виховання, спорт, фізична рекреація, фізична реабілітація, валеологія.
2. Принципи функціонування фізичного виховання як соціального явища: запит, пропозиції, процес, результат.
3. Специфічні ознаки фізичного виховання, правовий та етичний аспекти фізичного виховання
4. Структурні компоненти педагогічного процесу при формуванні фізичної культури людини (предметна та особистісна частини).
5. Основні підходи формування фізичної культури людини: нормативно-механістичний, особисто-гуманістичний.
6. Особистість викладача фізичного виховання, вимоги до його професійної майстерності
7. Обґрунтування структури занять в фізичному вихованні. Фази зміни працездатності людини при виконанні фізичних вправ.
8. Організаційні аспекти проведення занять фізичними вправами.
9. Характеристика занять неурочного типу.
10. Порівняльний аналіз програм з фізичної культури для учнів загальноосвітніх навчальних закладів (2005, 2010, 2015, 2020 років та ін.).

**Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)**

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2 бали
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	4 бали
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	1 бал
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бал
Разом		12 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 12-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
11-12	відмінно	5	A	відмінно
5-10	добре	4	BC	добре
4-6	задовільно	3	DE	задовільно
0-3	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.4. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і зміст теорії і методики викладання фізичного виховання.	8
2	Наукові основи теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах	7
3	Фізичне виховання як соціальне явище.	7
4	Педагогічний процес в сфері фізичного виховання в	7

	інклюзивних групах.	
5	Засоби фізичного виховання для інклюзивних груп. Техніка фізичних вправ	7
6	Навантаження та відпочинок - взаємопов'язані компоненти виконання фізичних вправ	7
7	Методи викладання фізичного виховання для інклюзивних груп.	7
8	Адаптація до фізичних навантажень і закономірностей її використання у фізичному вихованні в інклюзивних групах	7
Модульний контроль		2
9	Загальна характеристика навчання руховим діям особами з особливими потребами маломобільних верств	7
10	Структура процесу навчання руховим діям у інклюзивних групах. Початковий етап навчання руховим діям.	7
11	Етап поглибленого навчання та вдосконалення рухових дій.	7
12	Загальні основи розвитку рухових якостей у інклюзивних групах.	7
13	Характеристика силових здібностей та методика розвитку	7
14	Характеристика швидкісних здібностей та методика розвитку для інклюзивних груп.	7
15	Характеристика витривалості та методика розвитку.	7
Модульний контроль		2
ІНДЗ		10
Разом		120

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. <i>Вступ в теорію і методику викладання фізичного виховання у інклюзивних групах</i>			
Тема 1. Мета, принципи, засоби, методи та основні поняття теорії і методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	I- II
Тема 2. Предмет і зміст теорії і методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		
Тема 3. Основні принципи, засоби та організаційні форми теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	III - IV

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Тема 4. Теоретико-методичні основи теорії та методики фізичного виховання в інклюзивних групах при різних нозологіях. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		
Тема 5. Практичні основи викладання дисципліни теорія і методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	V - VI
Тема 6. Особливості організації процесу занять теорії та методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		
Тема 7. Методи викладання теорії та методики фізичного виховання в інклюзивних групах. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття	1	VII
Тема 8. Методи контролю ефективності учбового процесу в теорії методики викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття		
Підсумкова модульна контрольна робота(2 год.)	Тестування	5	VIII
Всього: 59 год.	Всього: 9 балів		
Змістовий модуль 2. Практичні основи викладання дисципліни «теорія і методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах»			
Тема 9. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами слуху. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	IX
Тема 10. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами зору. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття		
Тема 11. Особливості використання засобів викладання теорії та методики фізичного виховання при ураженнях спинного мозку та станах після ампутацій. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття	1	X
Тема 12. Методика викладання теорії та методики фізичного виховання при ДЦП. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття		
Тема 13. Особливості побудови процесу фізичного виховання осіб з вадами інтелекту. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XI - XII

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Тема 14. Методика викладання теорії та методики фізичного виховання при захворюваннях та дефектах ОРА. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XIII
Тема 15. Особливості спортивної підготовки осіб з інвалідністю з пошкодженням ОРА. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	XIV
<i>Всього: 51 год.</i>	<i>Всього: 9 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 10 год.	Реферат	12	XV
<i>Разом: 120 год.</i>	<i>Разом: 30 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

– пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

– лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому

застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни „Теорія та методика викладання фізичного виховання у інклюзивних групах” застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає студентів до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду студентів – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3.Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4.Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліді).

5.Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти студенту, бути впевненим у його силах та здібностях.

6.Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод „вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна „Теорія та методика викладання фізичного виховання у інклюзивних групах” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: екзамен; стандартизовані тести; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов’язкові					
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	2	8	16	7	14
1.3. Виконання завдань для самостійної роботи	1	4	4	4	4
1.4. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			25		24
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 48					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 12 балів)					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу					6
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики					6
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					6
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу					12
2.5. Участь у науковій студентській конференції					12
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе					6
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)					11
Разом					12
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 12					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60					

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 60-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	відмінно	5	A	відмінно
45 – 53	добре	4	BC	добре
36 – 44	задовільно	3	DE	задовільно
21 – 35	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 20		2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 40-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	відмінно	5	A	відмінно
30 – 35	добре	4	BC	добре
24 – 29	задовільно	3	DE	задовільно
14 – 23	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 13		2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за шкалою ECTS		
		екзамен		
90 – 100	відмінно	5	A	відмінно
82 – 89	добре	4	B	добре (дуже добре)
75 – 81	добре	4	C	добре
64 – 74	задовільно	3	D	задовільно
60 – 63	задовільно	3	E	задовільно (достатньо)
35 – 59	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	незадовільно	2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.4. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1-2	T3-4	T5-6	T7-8	МК 1	T9-10	T11-12	T 13	T 14-15	МК 2	40	не більше 100
5	5	5	5	5	5	5	4	4	5		

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

МК – модульний контроль

6.5. Орієнтовний перелік питань до екзамену

1. Теорія викладання фізичного виховання як наукова дисципліна.
2. Теорія та методика викладання фізичного виховання як навчальна дисципліна, роль в професійно-педагогічній підготовці викладача фізичної культури.
3. Методи досліджень в теорії і методиці викладання фізичного виховання.
4. Характеристика понять: „викладання”, „фізична культура”, „фізичне виховання”, „спорт”.
5. Фізичне виховання як соціальне явище. Система викладання фізичного виховання в інклюзивних групах.
6. Фактори, що обумовлюють виникнення та розвиток фізичного виховання. Історичні аспекти фізичного виховання в Україні.
7. Фізичний розвиток як біологічний процес. Фактори, що впливають на фізичний розвиток людини. Критерії фізичного розвитку.
8. Мета та завдання викладання фізичного виховання в інклюзивних групах на сучасному етапі.
9. Характеристика організаційних основ національної системи викладання фізичного виховання.
10. Нормативно-законодавчі основи системи викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. Роль Законів „Про освіту”, „Про вищу освіту” та Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту країни.
11. Характеристика загальних принципів викладання фізичного виховання.
12. Характеристика методичних принципів фізичного виховання свідомості та активності.
13. Характеристика методичних принципів викладання фізичного виховання доступності та індивідуалізації.
14. Характеристика методичних принципів викладання фізичного виховання в інклюзивних групах систематичності та послідовності.
15. Принципи побудови занять в процесі фізичного виховання (безперервності, прогресування, циклічності тренувальних впливів, вікової адекватності педагогічних впливів).
16. Характеристика фізичних вправ як основного засобу фізичного виховання. Класифікація фізичних вправ. Характеристика рухів.
17. Природні та гігієнічні фактори як засоби фізичного виховання.
18. Характеристика методів викладання у фізичному вихованні: практичного, слова, наочності.

19. Характеристика методів розвитку рухових якостей.
20. Методика формування теоретичних знань з фізичного виховання.
21. Поняття про рухове уміння, навичку, навичку вищого порядку. Закономірності їх формування.
22. Педагогічне та фізіологічне обґрунтування структури навчання руховим діям. Передумови успішного засвоєння рухових дій.
23. Характеристика етапів ознайомлення і початкового розучування рухової дії.
24. Характеристика етапу поглибленого розучування рухової дії.
25. Характеристика етапу закріплення і удосконалення рухової дії.
26. Причини виникнення помилок у процесі навчання руховим діям. Способи їх попередження та виправлення.
27. Поняття про рухові якості. Гетерохронність розвитку та перенесення розвитку рухових якостей.
28. Загальна характеристика фізичного навантаження та відпочинку як факторів тренувальних дій. Тривалість та характер відпочинку.
29. Поняття про адаптацію до фізичних навантажень у процесі фізичного виховання
30. Характеристика сили як рухової якості. Засоби і методи розвитку сили.
31. Швидкість як рухова якість. Засоби й методи розвитку швидкості.
32. Витривалість як рухова якість. Засоби та методи розвитку витривалості.
33. Спритність як рухова якість. Засоби та методи розвитку спритності.
34. Гнучкість як рухова якість. Методика розвитку гнучкості.
35. Особливості методики розвитку фізичних якостей з врахуванням віку школярів та студентів з особливими освітніми потребами.
36. Загальна характеристика форм організації занять з фізичного виховання. Значення різноманітності форм занять у фізичному вихованні.
37. Характеристика заняття з фізичної культури як основної форми фізичного виховання. Типи занять з фізичної культури.

ЗРАЗОК БІЛЕТУ ДЛЯ ЕКЗАМЕНУ

Відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Хмельницький інститут соціальних технологій
 Кафедра фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Освітній ступінь: магістр

Спеціальності: 017 „Фізична культура і спорт”

Семестр: 1

Навчальна дисципліна: Теорія та методика викладання фізичного виховання у інклюзивних групах

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Мета та завдання викладання фізичного виховання в інклюзивних групах на сучасному етапі.
2. Характеристика організаційних основ національної системи викладання фізичного виховання.
3. Нормативно-законодавчі основи системи викладання фізичного виховання в інклюзивних групах. Роль Закону “Про освіту” та Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту країни.

Затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Протокол №1 від „01” вересня 2021 року.

Завідувач кафедри

_____ Л.С. Кравчук

Екзаменатор

_____ С.Г. Адирхаєв

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до екзамену.

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

1. ТМФВ. Відеоматеріали. http://noc-ukr.org/videos/_olimpiyskiy_den_2019/ (дата звернення 31.08.2019)
2. Національний олімпійський комітет України. Відеоматеріали. <http://noc-ukr.org/virtualniy-tur/> (дата звернення 31.08.2021)

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Теорія та методика викладання фізичного виховання в інклюзивних групах є складовою частиною педагогічних наук. Вона вивчає фізичне виховання як феномен соціального життя, мету, завдання.

Методика фізичного виховання – це спеціальна галузь педагогіки, упорядкована сукупністю методів, методичних прийомів, засобів і форм фізичного виховання.

Фізична культура – це частина загальної культури, розглядається як процес оволодіння знаннями, вмінням і навичками вихованої, навчальної, оздоровчої, рекреаційної діяльності для подальшого використання в процесі самовдосконалення, і як результат – рівень фізичної здоров'я, який людина змогла зберегти чи покращити завдяки своєму бажанню, знанням, здоровому способу життя, руховій активності.

Фізичне виховання – це спеціалізований педагогічний процес цілеспрямованого систематичного впливу на людину фізичними вправами, силами природи, гігієнічними чинниками з метою укріплення здоров'я, розвитку фізичних якостей, вдосконалення морфологічних та функціональних можливостей, формування та покращення основних життєво-важливих рухових навичок, умінь та пов'язаних з ними знань, забезпечення готовності людини до активної участі у суспільному, виробничому та культурному житті.

Фізична освіта – це процес формування у людини рухових умінь і навичок, передачі спеціальних знань в області фізичної культури.

Фізичний розвиток – це природний процес вікової зміни морфологічних та функціональних ознак організму, який обумовлений спадковими чинниками та умовами зовнішнього середовища.

Фізичні якості – це властивості які характеризують окремі якісні сторони рухових можливостей людини.

Фізичне здоров'я – це динамічний стан, який характеризується резервом функцій органів і систем та є основою виконання індивідом своїх біологічних та соціальних функцій.

Фізичний стан – характеризує особистість людини, стан здоров'я, конституцію та тілобудову, функціональні можливості організму, фізичну працездатність і фізичну підготовленість.

Фізична працездатність – це потенціальні можливості людини виконувати фізичні зусилля без зниження заданого рівня функціонування організму. Це комплексне поняття визначається значним числом чинників: морфофункціональним станом різних органів та систем, психічним станом, мотивацією.

Фізична підготовленість – це рівень досягнутого розвитку фізичних якостей формування рухових навичок у результаті спеціалізованого процесу фізичного виховання, направлено на вирішення конкретних задач.

Фізична рекреація – це комплекс заходів направлений на вдосконалення процесів відновлення працездатності після фізичної та розумової роботи. Це здійснення активного відпочинку людей з використанням фізичних вправ, отримання задоволення від цього процесу.

Фізичний реабілітація – це відновлення здібностей, втраченої чи реабілітаційно послабленої функції після травми чи захворювання.

Принципи фізичного виховання – це найбільш загальні теоретичні положення, які об'єктивно відображають суть та фундаментальні закономірності навчання, виховання і всебічного розвитку особистості.

Основним засобом фізичного виховання є рухова активність (фізичні вправи, ігри, забави, військові професійні дії).

Допоміжними засобами є природничі(сили природи) та гігієнічні(режим дня, харчування) чинники.

Рух – це моторна функція організму, що виражається у зміні положення тіла або його окремих частин..

Рухова дія – це певна цілеспрямована на система рухів.

Рухова діяльність – це поєднання декількох специфічних рухових дій.

Фізичні вправи – це лише ті рухові дії, що спрямовані на вирішення завдань фізичного виховання і підпорядковані його закономірностям.

Зміст фізичної вправи утворюють, з одного боку, всі рухи і операції що входять до тої чи іншої вправи, і, з другого, – процеси що відбуваються в організмі під час виконання вправи.

Форма фізичної вправи – це внутрішня і зовнішня структури. Внутрішня характеризується взаємодією тих процесів, що відбуваються в організмі під час виконання вправи. Зовнішня – це її видима сторона, яка характеризується співвідношенням просторових, часових і динамічних параметрів руху.

Техніка виконання фізичних вправ – це способи виконання вправ.

Стандартна техніка фізичних вправ – це певна техніка виконання, що притаманна багатьом людям, вона є стабільною для якогось часу.

Індивідуалізація техніки фізичних вправ: перший напрямок корективи в залежності від тілобудови; другий напрямок урахування можливостей учня.

Методи фізичного виховання – це спосіб взаємної діяльності учня і вчителя що направлені на вирішення навчально виховних завдань.

Методичні прийоми – це шляхи реалізації методів у конкретних випадках в умовах процесу ФВ.

Методика – спеціально упорядкована сукупність методів, форм, засобів, методика прийомів і форм навчання.

Фізичне навантаження – це певна міра впливу рухів активності на організм, що супроводжується підвищенням рівня його функціонування.

Інтенсивність навантаження – це кількість виконаної роботи за одиницю часу.

Обсяг навантаження визначається тривалістю роботи та загальною кількістю вправ, виконаних на занятті.

Сила – здатність долати опір зовнішнього середовища за рахунок м'язових зусиль. Розрізняють: абсолютну, відносну, швидку, швидку, вибухову.

Швидкісні здібності – це здатність людини до максимально швидкого виконання рухових дій.

Рухова реакція – здатність відповідати рухами на подразники. Реакції є прості і складні. Складні реакції поділяються на реакцію на об'єкт, що рухається та реакцію вибору.

Координаційні здібності – це здатність людини орієнтуватись у просторі і часі. Виділяють дві групи координаційних здібностей: спеціальні та специфічні.

Витривалість – це здатність організму протистояти втомі в певному виді рухової діяльності. Витривалість поділяють на загальну та спеціальну.

Гнучкість – це здатність людини досягати максимальної амплітуди в будь-якому русі. Розрізняють декілька видів гнучкості: динамічну та статичну, активну та пасивну.

Контроль діяльності та стану здоров'я учнів: це обов'язковий контроль за станом організму учнів та спостереження за зовнішнім станом учня (колір шкіри, частота дихання, тощо);

Аналіз і оцінка проведення уроку – Своєчасний аналіз викладачем проведеного уроку допомагає виявленню недоліків у своїх діях, дозволяє виявити ефективність засобів, методів та прийомів фізичного виховання.

Контроль та оцінка фізичної підготовленості школярів проводиться за допомогою педагогічного тестування. В залежності від завдання педагогічного процесу виділяють три види контролю: попередній (етапний); оперативний (на уроці); поточний.

Поурочний план може бути графічним і текстовим. Текстовий план є у вигляді переліку та опису матеріалу, графічний – у вигляді таблиці.

План-конспект уроку – це основний документ який визначає зміст уроку, послідовність, і дозування вправ, організаційні і методичні особливості проведення уроку.

Заняття бувають урочної та позаурочної форми.

Освітні завдання – учнів озброюють необхідними знаннями, вміннями і навичками виконувати фізичні вправи, застосовувати їх у повсякденному житті.

Оздоровчі завдання – передбачають забезпечення можливого у певному віці рівня фізичного розвитку та фізичної підготовленості, формування постави, створення найкращих умов для оздоровчого впливу на юнаків та дівчат.

Виховні завдання – мають забезпечити позитивний вплив занять фізичними вправами на розвиток моральних і вольових якостей, єдність фізичного і духовного розвитку.

Елементарні способи управління діяльністю учнів – шиккування і перешикування для спільних дій, перехід від одного місця занять до іншого, розпорядження для виконання окремих завдань щодо обслуговування заняття.

Серед способів виконання учням вправ розрізняють одночасний, почерговий, поточний, поперемінний та позмінний.

Методи організації діяльності учнів на уроці: фронтальний, груповий, індивідуальний, ще можна віднести коловий.

Режим – це послідовний розподіл в часі основних фізіологічних потреб дітей (сон, їжа).

Попередній етап підготовки педагога до уроку – аналіз за минулий рік, виявлення недоліків і складання планів роботи на майбутній рік (річний план, графік, поурочний план – конспект уроку перших занять).

Опосередкований етап підготовки педагога до уроку – підготовка до конкретного уроку, планування його змісту, організація матеріального і методичного забезпечення.

Фізичне виховання студентів – нерозірвана складова частина вищої гуманітарної освіти.

Структура фізичної культури студентів включає 3 відносних самостійних блоки: фізичне виховання, студентський активний та активний дозвіл.

7.3 Рекомендована література

Базова

1. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник / уклад. : Осадченко Т. М., Семенов А.А., Ткаченко В.Т. Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. 210 с.
2. Борецька Н. О. Адаптивне фізичне виховання : навчально-методичний посібник. Миколаїв, МНУ ім. В.О.Сухомлинського, 2019. 216 с.
3. Райтовська І. В., Шишкін О. П. Теорія і методика викладання плавання. Київ, 2018. 50 с.

Допоміжна

1. Адаптивне фізичне виховання. Методичні рекомендації до проведення практичних занять зі студентами спеціальності «Фізична реабілітація» галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за напрямками підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» / Укладач: Печко О.М., Чернігів: ЧНТУ, 2017. 37 с.

2. Приступа Є. Н., Петришин Ю. В., Боднар І. Р. Інклюзивне фізичне виховання школярів 1-3 груп здоров'я. *Педагогіка, психологія та а медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2013. №1. С. 62–67.

3. Омеляненко І. О. Дидактичне забезпечення фізичного виховання школярів у гетерогенних групах в умовах інклюзивної освіти. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*, № (1) 15. С. 91–94.

4. Форостян О. Проблеми організації уроків фізичної культури в інклюзивному класі. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2018, № 8 (82). С. 256–265.

7.4. Інформаційні ресурси

1. Міжнародний Олімпійський комітет (International Olympic Committee) www.olympic.org › the-ioc (дата звернення 31.08.2019).

2. Національний олімпійський комітет України <http://noc-ukr.org> (дата звернення 31.08.2019)

3. Олімпійська академія України <http://oau-ukr.com/> (дата звернення 31.08.2019)

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	кафедральний ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Семінарське заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет № 36
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	приміщення комп'ютерного класу №28